

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 8. srpna 1906.

Ročník XXXVI.—Číslo 2.

Z AMERIKY

Maso bude dražší.

Rezníkům v Kansas City, kteří nakupují masa z jatek ve velkém, bylo oznámeno, že budou nuceni vepřové maso platit dražší, než až dosud. Má-li se jednati dle nařízení, musí býti maso lépe připraveno a to bude zcela přirozené také více státi. Přirazí-li se rezníkům, toto zcela přirozeně přirazí i lidu a tím maso stoupne v ceně. Praví se, že maso bude dražší, než kdykoli v posledních 25 letech.

Dělnická strana politická.

Samuel Gompers začíná již uvážovati o tom, že bude nutno dělnické straně si ku příštím volbám opatřit peníze. Všechny unie, jež spojeny jsou v American Federation of Labor budou nuceny přispěti na vše tuto \$5.00 a každý člen unie složiti musí \$1.00. Tímto způsobem dalo by se sehnati \$2.000.000, což by bylo více, než bude mítí kterákoliv strana. Má-li boj prý skončiti vítězně, musí býti dost peněz. Zvláště tiskové práce, výlohy za schůze a pod., bude státi mnoho peněz.

Ledari obžalováni.

Podobně jako v jiných městech, tak i v St. Louisu započalo vyšetřování s ledářskou společností Polar Ice Co., jež jest obviněna, že kontroluje ceny ledu v městě a libovolně je vyhání do výše. Pokladník této společnosti Mueckermann prohlásil, že jest v ledářském obchodě od r. 1850, že má podíl ve třech táborech ledářských společností, ale nikdy prý nedošlo v záležitosti ceny ledu k žádnému dohodnutí. Rovněž i úředníci mluvili v podobném smyslu.

Zákon o osmihodinové době pracovní.

Provádění zákona o osmihodinové době pracovní naráží, jak se z Washingtonu oznamuje, na mnohé překážky, na které nebylo vzpomenu dříve, aby zákon vzhledem k nim byl poněkud upraven. Práce při vojenském oddělení nelze tak snadno přizpůsobiti k tomuto novému zákonu, právě tak jako práce při oddělení námořním. Jednatelé těchto oddělení musí dostati zvláštní vysvětlení od vlády a nařízení, jak mají si počínati. Kontraktoři jsou nyní nuceni, aby jednali v mezích zákona a nikdy jej nepřekročili. Převládá názor, že kontraktorův systém vládních prací musí býti změněn a nebo že vláda bude nucena všechny práce si řídit sama. Kontraktoři protestují, žádajíce, aby vláda připlatila, jinak že dělníci utrpí na své mzde.

Střelil svůdce své ženy.

Obchodník s koňmi Barney Pierson v Hastings, Neb., postřelil dne 29. července smrtelně občana W. R. McCullu, poněvadž převáděl se o pravdivosti dříveho podezření, že posledně jmenovaný chodí za jeho ženou. Již několikrát měl v úmyslu McCullu ztrestati, leč vždy od svého předsevzetí upustil. Dne 28. července odešel z domova a telegrafoval své ženě, že jede za jistými nutnými záležitostmi do Wyomingu, leč vrátil se a zastihl McCullu u své ženy. Nemeškal a zavolał si pa-

stora za svědka. Na to vytáhl revolver a oknem střelil po svůdci své ženy. Poranění McCullu je smrtelné.

Unie farmářských dělníků.

Jak se z Dalas, Tex., oznamuje, zakládá se tam organizace farmářských dělníků pod jménem "United Brotherhood of Rural Horticultural and Agricultural Wages Earners of America". Jak se praví, podnik tento byl s velikým učenstvem uvítán na všech stranách. Účelem organizace jest zlepšení mzdy a zkrácení doby pracovní. Poukazuje se na to, že farmerští dělníci jsou daleko více vykořisťováni, než dělníci kteréhokoliv jiného odvětví práce a příčinou toho bylo, že farmerští dělníci až dosud organizováni nejsou. Prozatímni stanovy byly již vypracovány a schváleny. Tyto stanovy zůstanou v platnosti až do konvence, v které budou opraveny. Stanovy ty praví, že všichni běloši, již jsou mravně bezúhoní a pracují na farmách, ovocných sadech a vůbec při hospodářství, mohou se státi členy této organizace.

Zákony proti dětské práci.

V Americe jest veliké procento nedospělých dětí, které těžce pracují, při čemž zcela přirozeně zakrňují i hynou. Zákon praví, že podobný zlořád diti se nesmí, ale jest známo, že se neplní to, co nařizuje zákon. Jest zajisté nutno, aby prosazeno bylo přičtení zákonů o dětské práci, tak aby vymizely zlořady, jež nyní v úžasné míře bují. V některých státech přijata byla jistá nařízení, která dětskou práci v jistém směru omezují. Podobně stalo se i v senátu legislatury státu Georgia, kdež přijata byla jednohlasně předloha, kteráž již dříve prošla sněmovnou a jistě zákonem se stane. Zákon tento nařizuje, aby děti do 12 let nebyly zaměstnávány a děti pod 14 let nesmí pracovat v noci. Děti, jež vůbec čisti a psát neumí, do práce přijímány býti nesmí do 18 let svého věku. V jižních státech je práce nedospělých dětí značně rozšířena. Kapitalisté zcela přirozeně staví se silně proti tomuto zákonu, ježto mají z dětí nemalý prospěch.

Rockefeller opět v Clevelandu.

John D. Rockefeller vrátil se 29. července ze svého výletu z Evropy. Výlet tento velice mu prospěl a Rockefeller cítí se o mnoho svěžejším. Je prý nyní velice hovorovým a každému vypravuje o zkušenostech ze svých cest po Evropě. Nejvíce líbilo se mu ve Francii, kdež se všude znamenitě bavil. Vyjádřil se však, že všude je dobře, doma ale nejlépe. Že na něj čekal zatykač, věděl dobře, ale neobával se ho, ježto přestal již býti hlavou petrolejového trustu a z té příčiny nemá žádné zodpovědnosti za nynější práci trustu. Ve středu dne 1. srpna přijel do Clevelandu, a byl svými příznivci vřele uvítán. Prohlásil, že zbytek léta stráví na svém letním sídle Forest Hill. Pravil, že nebude se uzavíratí lidem, nýbrž že jeho největším potěšením, má-li si s kým pohovořiti,

Pro nešťastnou lásku.

Hroznou smrtí zhybnul dne 30. července ve Wellington, Kans., Graham Gibbs, zaměstnaný při dráze Santa Fe. Graham Gibbs byl šíleně zamilován do jisté dívky, jmenem Rosa Ganbetzová, která však nechtěla stejným způsobem spláceti jeho vášnivou lásku. Jednoho dne sdělil Gibbs se svým přítelem, s nímž pracoval, že se usmrtí, nebude-li s ním jeho vyvolená jednati jinak. Leč přítel toto sdělení považoval za žert. Když se jednání Ganbetzové nezměnilo, učinil Gibbs tak, jak dříve sliboval. Koupil si dynamit, naplnil jím sáček a tento uvázal si kolem krku. Na to zápalkou doutnák zapálil. Mnozí z kolemjdoucích s hrůzou patřili na jeho počinání, leč žádný z nich neodvážil se k zoufalému kandidátu sebevraždy přiblížiti a pouze z dáli pozorovali, jak oheň se pomalu blíží k dynamitu. Po chvíli ozval se výbuch a tělo nešťastníkovy, roztrháno na kusy, rozléto se na všechny strany.

Krajanka v těžkém podezření.

Dne 30. července přinesl clevelandský "American" zprávu, jak mladý Ital August Rocco dal zatknouti svoji zrazenou milenku Češku, Marii Tatouškovou, ze záp. 46. ulive v Clevelandě, na obžalobu, že chtěla ho políti na obličej kyselinou karbolovou dne 29. července. Dne 1. srpna ošla se obžalovaná dívka před soudcem Whelanem, ale dopadlo to jinak, nežli si zrádný Ital přál. Obžalovaná vyprávěla soudeci, že Rocco vytažil se svolením k sňatku a tvrdil, že jest s ním vlastně již odána a pak nutil ji, aby ubytovala se v jistém vykřičeném domě. Když se zdřáhala, řekl, že jí zabí, uteče-li odtud. Ona konečně přece jen utekla a našla si zaměstnání na záp. 6. ul. v krejčovské dílně. Rocco ji vypátral a pak musela mu odváděti týdenní mzdu. Několikráte snažila se mu uniknouti, ale on ji vždy vypátral. "Nepolila jsem ho kyselinou," pravila Tatoušková. "On snažil se vytrhnout mně z ruky peněženku a rozbil láhvičku v mé ruce. Něco tekutiny naň vystříklo." Soudec Whelan povolal si Itala k tribuně a změřil ho od hlavy k patě, pravil. "Mladíku, ty jsi ten nejohavnější exemplář člověka, jaký jsem kdy viděl. Ukřivdiť jsi této dívce hrozně a ne ona, ale ty bys jsi zasloužil potrestání." Na to přestupil Marii Tatouškovou beztrpě. Nyní snad bude mít od nicemného Taliana pokoj.

Dva krajané úkladně zavražděni.

Česká síň v Clarksville, Pa., stala se dějištěm hrozného události, o níž sděluje p. Fr. Záhrobický z Unity, Ga., následující: Dne 28. července konal sám Ml. Bojovnici č. 155 v České síni v Clarksville malou zábavu, již se účastnilo mimo naše krajany též několik mladíků Italů. Jak již bývalo, došlo k vůli tanečníci k hádce, jež měla smutnou dohru. Jakýsi Ital tasil revolver a postřelil smrtelně p. Boh. Doležala. Asi deset minut po té naležli krajané nadaleko České síni v tratisti krve jiného Čecha, jenž byl zasazený dýkou do zad čtyři rány. Byl to p. Fr. Blažek, otec tří dítek, a uplynuly sotva dvě minuty od nalezení, když nešťastný ten krajan svému zranění podleh. Následujícího dne do-

stavila se na místo zločinu komise a sedm policistů, a ačkoli bylo v celém okolí co nejpečlivěji pátráno, nebylo posavad možno zločiny ty náležitě objasniti. Zatlčen byl pouze Ricardo de Paoli, jenž svými výpovědmi dal na jevo, že jest obeznámen s bližšími podrobnostmi obou zločinů. Fr. Blažek, 37-letý silný a statný muž, odešel z domova v sobotu večer dne 28. července o půl šesté hodině, chtěl býti přítomen taneční zábavě v Clarksville. O půl dvanácté opustil síň zamýšleje se ubíratí domů. V úzké uličce blíže místnosti, v níž se taneční zábava konala, byl napaden několika muži, patrně Italy, a v nastalé pětce s nimi byl ze zadu bodnut pod páte žebro o rána tu zasáhnuvši srdce byla smrtelnou. Důkladnější zprávy však nemožno se doposud dopátrati ani o tomto ani o dříve zmíněném zločinu.

Populární český sládek zemřel.

Po dlouhé a trapné nemoci zesnul v neděli, dne 29. července oblíbený český sládek clevelandský p. Jos. Liška ve věku 45 let, oznamuje "Dennice Novověku". Před několika měsíci postižen byl záchvatem mrtvice. Od té doby bojoval tuhý zápas se smrtí, a ačkoli se jednou nebo dvakrát stav jeho tak dalece zlepšil, že mohl vstáti a choditi, ani i pivovar navštěvovati, kde byl zaměstnán, věděli lékaři, že stav jeho jest beznadějný. Jos. Liška narodil se v Blatné z vážených a starousedlých rodičů. Otěměnou svou navštívil asi před dvěma lety, netuše tehdy, že to bude jeho poslední návštěva domova a vlasti, již tak vroucně miloval. Na té cestě provázela jej výtečná jeho choť jako strážný anděl. Cesta po moři a pobyt ve vlasti měly znamenitý oučinek na jeho rozrušené číivstvo. Vrátil se zdánlivě jako nový člověk, takže bylo radostné pohledění na statnou jeho postavu a kvetoucí inteligentní tvář. Ale číivní neduh jeho nebyl ani touto cestou prozataven překonán. Když se ujal nové povinnosti v proslulém pivovaru Schlatherově s horlivostí a svědomitostí jemu vlastní, proklubával se starý neduh znova a statečný muž počal vůči hledě chřadnouti. Nejvíce jej soužilo ztrácení zraku. Byli dnové, kdy zrak mu úplně službu vypovídal. K tomu přišel pak ten záchvat mrtvice. Trpěl dlouho, ošetřován jsa s dojemnou láskou svou pečlivou chotí. A přátelé jeho mnozí, navštěvující jej, dodávali mu mysle a snad i doufali, že silná tělesná soustava zákeřný neduh přemůže, — ale boj byl ztracen, trpěl dotrpěl v neděli odpoledne, dne 29. července, v náručí své choti.

Pravda a lež o zemětřesení v Socorru.

Před třemi týdny vyskytly se v časopisech zprávy o zemětřesení v Novém Mexiku, z nichž některé byly přehnané. Pau Max Kirchman, ředitel American-Bohemian Association, sděluje s námi v této věci následující: Když se rozlély dne 18. července zprávy z El Paso a Albuquerque, N. M., o zemětřesení v Socorru, byly přehnané a vyhlášené. Leč jest, že se město Socorro probořilo; že okresní budova, hornická škola a mnoho jiných budov se sesulo; že lid z města utekl; že dráha Santa Fe jízdou přerušila; že teplota vody v "Libušiných Varech" stoupla;

že nastal zmatek a nouze o potravu atd. Pravdou jest, že Socorro doznalo několik otřásů, následkem čehož vrátké komíny buď popukaly anebo se sesuly, staré omítky spadly a neobydlené "adobes", chatrče z vepřovic, perníkovo rázu se potrhaly. Tyto nechá nyní zdejší mayor zbourati. Pravdou jest dále, že hornická škola a všechny ostatní obchodní budovy stojí, že lid asi ve 40 stanech tábořil, což mnohý zde činí pravidelně v létě, že několik zámožných rodin před i po otřasu odejelo na každoroční své prázdniny, že dráha Santa Fe neměla příčinu ani na minutu dopravu přerušiti, ani spadlými balvany na trať nebo porouchanými mosty nebyla zdržována. Dále jest pravdou, že voda v Libušiných Varech podržela si stejnou teplotu, že lid bezstarostně a v pokoji zde žije a neřádá podpor odnikud, ježto mají dostatek zásob. Pravdou jest, že lidem je počínání novin směšným a že i pozdravy žertovně pozmenili: "Slyšel jsi to?" (Did you hear it?) atd., že celá škoda, lze-li to škodou vůbec zváti, když neobydlené a ohyzdné barabizny popukají, nebude přesahovati ani \$1500, kterouto částku uvolil se nahraditi jeden zdejší obchodník, když všichni "křankové" město opustí. Pravdou jest, že celá ta děsná zpráva byla velkou novinářskou kachnou v této době kyselejších okurek. Socorru dostalo se těmito zprávami oznamky, jež počátkem zdánlivě škodlivá, městu v budoucnosti valně prospěje. Obyvatelstvo našeho města konečně doznalo nutnost vzhled města zlepšiti opravením chodníků, strnutím starých chalup atd. Program naší plzeňské osady se nezmění ani nezdrží. Cihelna bude v činnost uvedena, za čímž následovati bude postavení moderního hotelu o 60 pokojích a sanitaria o 40 pokojích, jakož i druhé podniky dle potřeby v činnost uvedeny budou. Socorro jest "all right", což dosvědčí čestí výletníci, sem v září zavítavší.

Drobné zprávy.

* V Pittsburgu, Pa., dva černí vrazi, již byli odsouzení k smrti provazem, metali kousky, aby se rozhodlo, kdo z nich bude prvý pověšen. Oba totiž hádali se o tuto přednost.

* V San Francisku mayor Schmitz seznal v těchto dnech při přehlížení účtů, že město bylo ošizené o mnoho peněz tím, že některé výplatní listiny byly zhotoveny dvakráte. Nyní prý bude stíhati radu veřejných prací.

* V Ohio lze znamenati veliký úbytek hostinečů, což děje se následkem provádění Aikinova zákona, jímž zvýšena jest license na \$1000. Loni mělo Ohio 12.934 hostinečů, letošního roku však pouze 9.956. Ubylo tudíž 2.978 hostinečů.

* Od 9. června do 12. července zemřelo v ČSPS. Jednotě 19 bratří. 18 z nich obdrželo pojistku celou, kdežto pozůstali po Ferd. Chudomelovi, jenž zhybnul sebevraždou, obdržel pouze \$25, ježto týž byl pouze 6 týdnů členem.

* Z Baltimore, Md., se oznamuje, že dne 30. července utonul na výletě u Millers Wharf Canton český mladík Josef Janů. Neví se, zda-li padl do vody náhodou anebo v sebevražedném úmyslu. Čítal 21 let.